

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 38

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ SPALIO - OCTOBER 3
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$7.00
pusei metų - 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

Vilniuje teisia patriotinių demonstracijų dalyvius

Režimas stengiasi nuslėpti tikrąsias Kauno demonstracijų priežastis. Žiaurus demonstrantų malšinimas.

Po Romo Kalantos ir kitų dviejų tautiečių susideginimo ir kruvinų demonstracijų Kaune kurį laiką nebuvo naujų žinių apie sovietinės valdžios reakciją į tuos įvykius. Bet rugsėjo 26 d. New York Times korespondentas Theodore Shabad jau pranešė, kad Vilniuje teisiami 8 lietuviai, gegužės 18 ir 19 dieną dalyvavę minėtose protesto demonstracijose ir susirėmime su milicija bei sovietų saugumo kariniais daliniais.

Sovietų Tass žinių agentūra, kuri iki šiol nei apie susideginimus, nei riaušes nieko nerašė, dabar skelbia, kad demonstracijų dalyviai yra teisiami už "chuliganizmą ir veiksmus girtame stovyje". Tuo norima autylyti visų įvykių tautinis ir politinis pagrindas, ir valdžios reakciją tevaizduoti tik kaip kovą su alkoholizmu. Mat, režimui yra nepatogu ir propagandiniu atžvilgiu nenaudinga pripažinti, kad vadinamojoje "harmoningoje sovietinių tautų šeimoje", kur teviešpataujanti "broliškoji meilė", gali kilti kokių nepasitenkinimų ir dar riaušių. O ypač šiais metais, kada minimas 50 metų Sovietų Sąjungos pasiskelbimo jubiliejus.

Iš tikrųjų, dabar gaunamomis žiniomis, Kauno demonstracijos buvo kruvinės, negu anksčiau rašyta. Demonstrantų eilėse dalyvavo ir jaunimas, ir vyresnio amžiaus žmonės. Minia, užtvėnkusi gatves nuo Viliampolės per visą Kauno centrą, ėjo tvirtai susikibusi rankomis, ritmiškai šaukdama "Laisvės! Laisvės! Lietuvai!" Sovietų saugumo daliniai ne tik demonstracijos dalyvius žiauriai mušė, bet į minią važiuo motociklais. Dėl to buvo daugybė sužeistų. Ligoninės buvo prigrūstos žmonių su sudaužytomis galvomis. Pavyzdžiui nurodoma studentė, kuriai su plaukais buvo nuluptas galvos skalpas. Gi suimtųjų tikro skaičiaus niekas nežino, bet jis yra labai didelis.

Pradžioje buvo suimti ir Kalantos tėvai, kurie paleisti po riaušių. Miesto sodas, kuriame susidegino Kalanta, buvo aptvertas vielų tvora, kad tos vietos gyventojai nelankytų ir nedėtų gėlių.

Paskirų asmenų suėmimai vyksta ir dabar. Tik ne masiniu mastu, kad neatkreiptų užsienio dėmesio.

Tassas užsienio korespondentams apie bylą pateikė tik 150 žodžių pranešimą, bandydamas tuos įvykius ir jų reikšmę kiek galima sumazinti.

Lietuva verčiama gelbėti Rusiją

Sovietų Sąjungai trūksta duonos, bulvių ir kitų dalykų. Javų ji užpigo JAV-se, bet bulvės iš toli vežti sunku, todėl Maskva reikalauja, kad Lietuvos žemdirbiai kuo daugiau jų Rusijai atiduotų.

Vilniškė "Tiesa" barakad "nepatenkinamai teikia bulves kitoms respublikoms Kapsuko, Vilniaus, Ignalinos, Kėdainių, Joniškio, Alytaus, Plungės, Tauragės ir Anykščių rajonai (įvykdę tik po 1-10 proc. numatytos užduoties)."

Žuvo lakūnas

Sigitas Šerkšnas

Rugsėjo 23 d. Newarko aerodrome nukrito dvimotorinis pašto lėktuvas ir sudegė. Žuvo lakūnas Sigitas Šerkšnas, 35 m., gyvenęs Hartforde, Conn., palikęs liudinčią šeimą: žmoną Kristiną ir du sūnus.

Japonija nenori

komunizmo importo

Japonijos premjeras Tanaka, tardamasis su Kinijos premjeru Chou En-lai, pareiškė, kad jis nemėgsta komunistų ir nenori, kad revoliucija būtų iš Kinijos eksportuota į Japoniją. Ir Korėjos karas kilo dėl to, kad Kinija ir Sovietų sąjunga rėmė šiaurės Korėją, sakė Tanaka.

Prez. Nixonas pakvietė J. Tautų posėdžius atvykusį sovietų užsienio reikalų ministrą atsilankyti į Baltuosius rūmus. Šiose vaišėse vyko pasitarimai prekybos išplėtimo ir gal net Vietnamo karo klausimais.

Jeruzalėje suimtas karinagis JAV žydų rabinas Kahane. Jis organizavęs ginkluotą iš Izraelio gabenimą į užsienį kovai su arabų teroristais.

Vakarų Vokietija susitarė su komunistine Kinija diplomatinio santykių užmezgimo reikalu.

Istorinės reikšmės Japonijos premjero Kakuei Tanakos (dešinėje) susitikimas su Kinijos komunistų vadovu Mao Tse-tungu (kairėje) Pekinge. Kinijos valdovai retai ką tesiteikia priimti. Su Japonijos premjeru jis kalbėjosi 90 minučių ir, reikia spėti, padėjo antspaudo ant tų baigtų ir dar nebaigtų susitarimų su Kinijos vyriausybės nariais. Du dideli priešai — Japonija ir Kinija užmezgė diplomatinius santykius ir sutarė sustiprinti ekonominius bei kultūrinius ryšius. Verta pabrėžti, kad prieš 40 metų, kada Japonija užpuolė Kiniją ir užėmė daug jos žemių, Mao Tse-tungas vadovavo komunistų karo pajėgoms, kovojusioms su įsiveržėliais, kurių eilėse buvo ir Tanaka, tada dar jaunas pėstininkas. Užmezgdama diplomatinis santykius su komunistine Kinija, Japonija tokius santykius nutraukia su Taivanu (Tautinė Kinija) tad Tautinėje Kinijoje kilo didelis pasipiktinimas, kad Japonija dėl savo naudos paduoda savo draugus, su kuriais dar buvo tūprūs prekybiniai ryšiai. Bet lygiai taip pat Čiang Kai-šeką pardavė JAV-bės ir net Jungtinės Tautos.

LB kviečia reaguoti

JAV LB Centro valdyba, būdama griežtai pasipiktinusi šiomis dienomis Vilniuje prasidėjusiu aštuonių lietuvių teismu ir sufabrikuotais kaltinimais, siekiančiais paneigti laisvės troškimą, išreikštą Romo Kalantos auka, telegramomis yra kreipusis į AP ir UPI žinių agentūrų vyriausius vadovus su prašymu pasiųsti savo korespondentus sekti teismo eigos ir informuoti laisvąjį pasaulį. Telegramoje iškeltas sovietų TASS agentūros bandymas nukreipti laisvojo pasaulio dėmesį nuo vykstančios teismo bylos.

Centro valdyba taip pat yra padariusi reikiamus žygius, kad lietuvių delegacija Washingtone būtų priimta Apaštališkojo Sosto delegato JAV-bėms arkivyskupo Luigi Raimondio. Audiencijos metu bus prašoma įtaigoti Šv. Tėvą pasmerkti Lietuvos katalikų persekiojimą ir užarti teisiamuosius.

JAV LB Centro valdyba kreipiasi į bendruomeninius vienetus, lietuviškas organizacijas ir paskius lietuvius su sekančiais prašymais:

1. Prašome kreiptis į amerikiečių spaudos atstovus, prašant skirti dėmesį neteisėtai apkaltintų lietuvių teismo eigai ir vedamaisiais straipsniais pristatyti neteisėtai įvykdytą Lietuvos pavergimą ir lietuvių tautos herojišką rezistenciją prieš okupantą.

2. Prašome kreiptis į JAV senato ir astovų rūmų narius su prašymu kongrese pasmerkti Lietuvos okupaciją, religinės laisvės varžymą, norą lietuvių patriotizmo išraišką užgniaužti teismo bausmių pritaikymu. Kongreso nariams primintina, kad teisiamieji jaunuoliai, nors ir komunistinėje sistemoje išaukę, siekia Lietuvai laisvės.

3. Sąlygoms leidžiant, prašome ruošti demonstracijas, kurios nedelsiant pradėtinos vykdyti, patyrus teismo sprendimą.

4. Paaškęjus teismo sprendimui, masiniais protesto laiškais kviečiame kreiptis į Jungtinių Tautų generalinį sekretorių dr. Kurt Waldheim, reikalaujant eigos 17.000 Lietuvos katalikų petiejai, primenant, kad nuteistieji taip pat yra kovos už religijos laisvės aukos.

JAV LB Centro Valdyba

Ir jam nepavyko kaip S. Kudirkai

Baltijos jūroje danų laivas užtikio mažu laiveliu plaukiantį žmogų, kuris kalbėjo rusiškai ir angliskai. Danų laivo jūrininkams jis pareiškė bėgęs iš Sovietų Sąjungos, plaukias į Švediją ir noris ten pasilikti. Po pusvalandžio priplaukė rusų laivas, į danų laivą įlipo 4 ginkluoti rusų jūrininkai ir pareikalavo pabėgėlį išduoti. Danai jį išdavė.

Danijos valdžia įsakė šį įvykį iširti. Kol kas dar nežinoma, kokios tautybės asmuo mėgino iš sovietinio "rojaus" pabėgti.

Norvegija prieš Bendrąją rinką

Norvegijos piliečiai turėjo atsakyti į klausimą: stoti ar ne į Europos ūkio bendruomenę. Dauguma pasisakė prieš.

Danija tą klausimą sprendė taip pat referendumo keliu, bet, šiuos žodžius rašant, rezultatai dar nežinomi.

Iš šiaurės Vietnamo nelaisvės paleisti 3 JAV karininkai. Vienas iš jų — leit. Gartley — pareiškė, kad su belaisviais buvę elgiamasi žmoniškai. Bet anksčiau iš ten paleistieji amerikiečių kariai liudija visai priešingai.

Pikčiausias Kinijos priešas ne JAV, bet Sovietų S-ga

Tai pabrėžė kinų komunistų spauda 23-čiųjų respublikos metinių proga. "Sovietų revizionistų grobuoniškas apetitas" esąs didesnis už buržuazinių valstybių.

JAV komitetas kovai su terorizmu

Prez. Nixonas paskyrė ministrų kabineto komitetą kovai su terorizmu krašte ir užsienyje. Jame yra ministrai: užsienio reikalų Rogers, krašto apsaugos Laird, izdo. Schultz, teisingumo Kleindienst, transporto Volpe, FBI dir. Helms, prezidento patarėjai Kissinger ir Erlichmann ir ambasadorius J. Tautose Bush.

Komitetas tuo reikalu jau užmezgė ryšius su 50 valstybių vyriausybėmis.

Pakeitė Gruzijos partijos vadą

Gruzija yra gal viena iš mažiausiai surusintų ir sukomunistintų respublikų. Jos partijos vadas nuo 1953 m. buvo Vasilijus Mzhavanadze, 70 m. amžiaus. Maskva jį nebuvo patenkinta, bet sakoma, kad dabar jis pats pasitraukęs. Atleisdama Maskva jį ta proga apdovanojo Spalio revoliucijos ordnu.

Patvirtino raketų sutartį

Atstovų rūmai patvirtino laikiną Sovietų Sąjungos ir JAV-bių susitarimą 5 metus sustabdyti atominų raketų, paleidžiamų nuo žemės ar iš povandeninių laivų, gamybą. Lieka tikėtis klausimas, ar sovietai tos sutarties laikysis, kaip amerikiečiai tiki.

Leis uždirbti iki \$3,000

Dabar jaunesni kaip 72 metų pensininkai, neprarasdami pensijos, tegali per metus uždirbti \$1,680. Atstovų rūmai yra nutarę tą sumą pakelti iki \$2,400. Tiek šiule ir administracija. Bet senatas pasirodė dar dosnesnis: jis leido uždirbti \$3,000.

Kokia suma bus galų gale nustatyta, paaiškės vėliau, nes šiuos skirtingus nutarimus dar reikės suderinti. Senatas nutarė leisti gauti sumažintą pensiją nuo 60 metų, o našlėms nuo 55 m.

JAV kreisery netoli Filipinų įvyko sprogimas. Žuvo 19 jūrininkų.

Praeitą sekmadienį Kinija minėjo komunistinės respublikos įsteigimo 23-sias metines. Kaip praneša Prancūzijos žinių agentūra, ta proga trijuose Kinijos sostinės pagrindiniuose laikraščiuose buvo išspausdintas bendras vedamasis, skirtas šiai sukakčiai paminėti ir apžvelgiantis Kinijos politinę padėtį. Jame ypač gina, ma premjero Chou En-lai diplomatinę veiklą ir politinę liniją.

Nors apie visus komunistinės Kinijos priešus nekalbama su "meile ir atlaidumu", bet šiame vedamajame pirmą kartą aiskiai pabrėžiama, kad pavojingiausias ir pikčiausias Kinijos priešas yra Sovietų Sąjunga, o ne kas kitas. Dėl to Kinija savo saugumą turinti grįžti ne tik savo šalies ekonominiu ir kariniu stiprinimu, bet ir atrama į kaikurias "buržuazines šalis".

Tai turėdama mintyje, Kinija vedanti lanksčią užsienio politiką, siekianti su tomis šalimis koegzistencijos, žinoma, neišsivadėdama ir pasaulinio revoliucinio sąjūdžio. Tokios lanksčios diplomatijos pasekoje ji yra išvengusi apsupimo ir izoliacijos.

"Sovietų revizionistų išsigimėlių klika su augančiu apetitu tiesia savo rankas net toliau, negu senosios imperialistinės šalys," rašo tas laikraštis. Sovietai plečia savo neokolonizaciją Azijoje. Afrikoje, Lotynų Amerikoje ir kitose šalyse. Primenama, kad sovietai, vykdydami šią užgrobumų politiką, okupavo ir Čekoslovakiją. Esą neabejotina, kad jie ruošiasi karui prieš Kiniją.

JAV-bėms vedamajame prikišamas Vietnamo karas, bet pažymima, kad Pekinge įvykę pasitarimai su prezidentu Nixonu buvę nuosirdūs ir atviri bei Kinijai naudingi.

Sovietai pigiai pirkto kviečius

Sovietai JAV-se nupirko kviečių ir kitų javų daugiau nei už bilioną dolerių. Jie mokėjo kietai derėtis ir laikė paslaptį norimą pirkti javų kiekį, o amerikiečiai labai norėjo parduoti. Tokia padėtis leido sovietams javus nupirkti pigia kaina ir sutaupyti milijonus dolerių. Dabar kviečių kaina pakilo net 50%.

Balys Sruoga

mūsu prisiminimuose

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

11. Extend and nature of circulation	Average no. copies Each issue during preceding 12 months	Single issue nearest to filing date
A. Total No. copies printed (Net Press Run)	2,850	2,754
B. Paid circulation		
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	66	116
2. Mail subscriptions	2,540	2,450
C. Total paid circulation	2,606	2,654
D. Free distribution by mail, carrier or other means,	88	88
1. Samples, complimentary, and other free copies	2,606	2,566
2. Copies distributed to news agents, but not sold		
E. Total distribution (Sum of C and D)		
F. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing	156	100
G. Total (Sum of E & F—should equal net press run shown in A)	2,850	2,754

KAS GIRDĖTI NEW YORKE
KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

KANADOS NAUJIENOS

Padėkos šventės savaitgalys, spalio mėn. 7 ir 8 d.

XVIII-ji Kanados Lietuvių Diena

MONTREALYJE

SEŠTADIENIS: Kreptinio rungtynės 12 val. 30 min. La Salle High School, 140 — 9th Ave., La Salle, Que.

Dailės paroda ir balius 7 val. vak. James Lyng High School, 5440 Notre Dame St. West, Montreal.

SEKMADIENIS: Iškilmingos pamaldos — katalikams 11 val. Sv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 Parthenais Street ir Aušros Vartų bažnyčioje, 1465 De Seve St., Montreal; evangelikams 11 val. 30 min. Lutheran Church, 3594 Jeane Mance Street, Montreal.

Aktas ir koncertas 3 val. Plateau salėje, Lafontaine Park, Montreal.

Jaunimo pobūvis 3 val. Sv. Kazimiero parapijos salėje.

DALYVAUJA: Toronto, Hamiltono ir Montrealio sportininkai, Montrealio dailininkai, Aušros Vartų parapijos choras, Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir jaunimo meniniai vienetai: Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Delhi "Palanga", Londono "Rasa".

Išleidžiamas XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos leidinys ir Dienos programa.

Informacija: Kanados Lietuvių Dienos Komitetas, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que., telefonas 766-5827, o atvykus į Montrealį, šeštadienį informacijos centras veiks Aušros Vartų parapijos salėje, telefonas 768-0037.

Lietuvių Diena — solidarumo pareiškimas ir puiki proga aplankyti montrealiečius ir susitikti visos Kanados

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

RUDENINĖ NEW YORKO PADANGĖ

Vasara praėjo... New Yorkas renkasi rudens darbams. Daug čia organizacijų veiksmų veiksmų, gal daugiau, nei reikia konkrečiam darbui dirbti. Bet kadangi New Yorkas "Fun City", jame sutelpa visi. Lietuviškuose baruose pastaraisiais metais jis labiau reiškiasi nei seniau.

Ruduo pradėtas su dail. Juozo Bagdono jubiliejine paroda. Ruošė LB Vaižganto klubas.

Pažymėtina, kad LB Vaižganto klubo talpa — parodai išleista 80 psl. monografija JUOZAS BAGDONAS. Jos tekstas ir redakcija Pauliaus Jurkaus.

Toliau seka

kauburiai parodų,

kurios iš eilės rikiuojas taip: akvarelis dail. Broniaus Murino, bostoniškas dail. Lenos Nenortienės, dail. Ingelevičienės, dail. M. Zukauskienės, suaktyvinę New Yorko dailininkų s-gos paroda, Vyt. Maželio foto paroda "Portretai", ir Sofijos Kačinskienės mezzinių paroda atrodo užbaigs šių metų sezoną.

Rudenio vėjams papūtus,

vėl atgijo per vasarą ant popierio tūnojęs LB New Yorko teatras, vadovaujamas akt. K. Vasiliausko.

Pasirodo, vasaros saulėje ilgai kepintasi beišskant St. Santvaro veikalo žvejai. Deja, iki šiol jo gauti dėl įvairiausių priežasčių nepavyko.

Štai koks lietuviškų veikalo badas. Bet, pasirodo, ne New Yorkui. Po vasaros lietaus jų pridėjo kaip grybų. Ir štai jų visa eilė:

V. Kudirkos inscenuoti "Viršūninkai";

St. Kairio "Trys dienos", Simui Kudirkai pagerbti;

veikalas iš Australijos "Šuolis į laisvę", Simo Kudirkos tema;

M. Bagdo "Romas Kalanta" ir

J. Rūtenio "Jis eina pirmą mūsų", 6 giesmių dramatinė poema apie Simą.

Buvo tų veikalo skaitymai, jiems aptarti posėdžiai, aktorių "žvejojimas" ir kt. Kol kas nusistatyta statyti J. Rūtenio veikalo "Jis eina pirmą mūsų". Jame, jį gerai vertines, sutiko vaidinti net akt. Henrikas Kačinskas. Parengiamieji darbai jau pradėti. Repetuojama pačiame įkarštyje.

LB Vaižganto klubas, rugsėjo 8 d. pradėjęs sezoną su dail. J. Bagdono jubiliejine paroda, spalio 8 d. ruošia newyorkiečio solisto St. Citvaro žodžio ir skaidrių vakarą —

Kelonė dviračiu į Braziliją.

Žinoma, pati didžiausioji New Yorko rudens gėrybė ir nepaprastas įvykis tai

Kultūros židinio statybos pradžia. Telioka prašyti visų gerųjų dvasių palaikomos. Taigi toks New Yorkas. Toks tas "Fun City".

j.r.

Solistė Irena Grigaliūnaitė dainuos Akademinių skautų sąjungos Worcesterio skyriaus metinės šventės programoje šį šeštadienį, spalio 7 d., Maironio Parke.

WORCESTER, MASS.

Akademinių skautų šventė

Akademinių skautų sąjungos Worcesterio skyriaus rengia metinę šventę, kuri įvyks 1972 m. spalio 7 dieną Maironio Parke, 52 South Quinsigamond Av., Shrewsbury, Mass.

Vakaro programą atlieka Clevelando Vyrų oktetas, vadovaujamas Rytio Babiko, ir solistė Irena Grigaliūnaitė. Rengėjai kviečia visus gausiai atsilankyti ir pasidžiaugti koncertu.

AMELIKOS STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų s-gos suvažiavimas įvyks Pittsburghe, Pa., lapkričio 23-26 dienomis Pittsburgh Hilton Hotel, Gateway Center, tel. (412) — 391-4600.

Viešbutis yra pačiame miesto centre ir labai lengvai pasiekiamas bet kokiomis susisiekimo priemonėmis. Iš aerodromo galima atvažiuoti į miesto centrą su "limousine" arba paskambinti į viešbutį, kur transportacija bus parūpinta.

Pittsburghie vadovauja Gintaras Taoras, 322 McCully St., Pittsburgh, Pa., 15216, tel. (412) — 561-4879.

Suvažiavimo registracijos tvarka rūpinasi Marytė Idzeltė, 1081 East 176th St., Cleveland, Ohio 44119. Pradžia visais registracijos reikalais ten kreiptis

Suvažiavimo registracijos mokestis — 15 dol. Nario mokestis — 5 dol. Norintieji galės pirkti įėjimo bilietus atskirai, bet taip išeis šiek tiek brangiau.

Viešbučio kaina vienos nakties nakvynei — \$18 už vienos "double" lovos kambarį ir \$22 už dviejų "double" lovų kambarį. Šios paprastos kainos bus tik tiems, kurie yra užsiregistravę suvažiavimo dalyviai.

Visi lietuviai studentai, kur tik jie bebūtų, yra kviečiami į šį suvažiavimą atvykti. SALSS Centro valdyba laukia gausaus ir aktyvaus dalyvavimo ne tik šokiuose, bet ir paskaitose, simpoziumuose ir diskusijose. Taip pat laukia, kad stu-

Kaimo Jurgio užrašai

Pirmasis parengimas

Reikėtų nuolankiai padėkoti Keleiviniui ne tik už tą lietuviško gyvastingumo duoklę, kurią jis kiekvieną savaitę pateikia ji skaitantiems, bet ir už tai, kad jis veltui garsina darbus tu, kurie dar tebeturi galios veikti lietuviškoje dirvoje.

Kurgi mes sužinosime apie ruošiamus ir planuojamus lietuviškus parengimus Bostone, jeigu Keleivyje nebūtų nuolatinio skyrelio, vardu "Parengimų kalendorius"?

Ten skaitome:

"Spalio 8 d. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečiojo aukšto salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens vakaras".

Tai pats pirmasis ateinančio rudeninio ir žieminio lietuviškų parengimų sezono viešas numeris.

Jis piršliavimo nereikalingas, nes per eilę metų Laisvės Varpas jau pakankamai yra įrodęs tų parengimų meniskumą, nuotaikingumą ir vertingumą. Jie kalba patys už save. O šis, būsimasis, žada būti labiausiai meniškasis, bendra nuotaika patrauklus ir linksmingas, nes bus prarastas jaunatviškumo ir atsijaunimo ženklo. Tuo įsitikins jame atsilankiusieji.

Pinigai ir darbai

Laisvės Varpas savo sekmadieninių (11-12 val.) programų eigoje prašo dviejų dalykų:

a) pinigų tai programai išlaikyti ir

b) tos programos klausytojų atsiliepimų apie programos vertingumą.

Prašo kiekvieną klausytoją, nesikirdamas, ar tas klausytojas yra savo kapeikėle prie tos programos išlaikymo prisidėjęs, ar yra pamiršęs įnešti "klausytojo mokestį" — 10 dolerių.

Tais dviem reikalais ir Kaimo Jurgis nori pasisakyti: įgimtas pletumas verčia liežuvi laidyti.

Laiko ir pinigų šykštuolis kartą tarė:

"Kuriems pabėliam radijo valandos vedėjas tiek daug laiko gaiša programos eigoje piniginiams maldavimams? Duociau jam, bet tas nuolatinis įkyrumas sulauko..."

dentai atvyktų į suvažiavimą su konkrečiom LSS veiklos pagerinimo ir pagyvinimo idėjom.

SALSS 22-jo Suvažiavimo Komitetas
Vytautas Žagarskas
18050 Neff Road
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) — 481-1562

Geriausią atsakymą tokiam galėtų duoti pats programos vedėjas. Čia tik užuomina: atsistok, lietuviškasis lietuvi, toje vietoje pats ir įsitikink tokio "ubagavimo" reikalingumu. Kaimiečiai žino: nė arklukas arkluko vel'ui nekaso. O Amerikoje, visokiausio biznelio krašte, niekas tavo naudai pirštelio nepajudins, jeigu jo nepasmauos dolerėliu. Iš kokių šaltinių lietuviškas oro balsas pasisems jėgų savo nuolatiniam skambėjimui, jeigu patys lietuvių to šaltinio nepraskaidrins savo aukotų vertybių spindesiu?

Prisipažinkime be rykštės: esame tapę tingiais visokiąsioje lietuviškoje veikloje ir lietuviškuose reikaluose. Ypač piniginiuose. Dėl to vargsta kiekvienas, neužmiges lietuviškumui. Tik paskiri užsispyrėliai kvėpavimą palaiko. Sakysime, Chicagoje buvo kunigas A. Sugintas, kuris lietuviškoms mokykloms, užjūriuose esančioms, surinkdavo neitiktinai gausių aukų. Jis mirė...

Bostone yra į tą kunigą panašus skautininkas Česlovas Kiliulis, kuris jam pavestus lietuviškiems reikalams piniginius uždavinius sugeba su kaupu įvykdyti.

Ar nevertėtų Laisvės Varpo vargdieniniui vedėjui pasitelkti vieną kitą panašų? Kun. A. Sugintą ir skautininką Č. Kiliulį talkininką? Gal tokie sugebėtų nuimti laiko gaištą nuo Lietuvių Radijo Valandos pečių? Tą maldavimo laiką tuokart galima būtų panaudoti tiesiogiai radijo programos paskirčiai...

Visų pirma toje programoje aiškiai pastebimas užsimojimas viską remti importuotomis vertybėmis. Tai ligos, įsiveisusios mūsųose, požymis: viskas gera, kas iš kitur. Imported! Dainos, muzika, literatūriniai pasiekimai, politinės žinios ir t.t.

Tarytum Bostonas ir jo apylinkės būtų virtusios mirusiomis jūromis. Ogi visi žinome, kad ir Bostone ir jo artumoje esama lietuvių, lietuviškai besidarbuojančių.

Išryškinimui: savitraštis Keleivis pateikia gausiai žinių ir iš tolimesnių, ir iš artimesnių įvykių, o Laisvės Varpas pro visa tai praeina negirdomis. Jam pastaruoju laiku, atrodo, svarbiausios ir įdomiausios žinios iš Kanados, Chicagos, Clevelando ir kitų pasviečių lietuvių laikraščių. O tiesa stovi kaip granitinis pastatas: ne visi skaito tuos lietuviškus laikraščius, taigi ne visi skaito ir mūsų Keleivį. Kodėl į jo pateikiamas žinias ir rašinius žiūrėti atsukta nugara?

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagrįsto.

tantis vedėjas yra subrendęs jaunuolis. (Apie senatvę čia visai netinka užsiminti, nes pasenę ir sudulę yra tik tie, kurie, galėdami ir sugebėdami, patys save yra nusimarinę lietuviškam darbui).

O kas ištiks tos radijo programos eigą, jeigu tas nepavargstantis vedėjas susigriebs slogą arba ilgėsnio laiko reikalingą gydymui "aziatišką flū"? Tas lietuviškas balsas nutilis. O to neturėtų būti. Užtat siūloma:

Laisvės Varpo vedėjas ir visuotinis pranešėjas greta savęs turėtų turėti patikimą savo vedamam darbui pavaduotoją, panašiai, kaip prezidentai turi viceprezidentus, bendrovių direktoriai pavaduotojus ir t.t., kurie, būtinam reikalui ištikus, galėtų "neišverčiamą stulpą" pavaduoti.

Anksčiau kiek grybštelėjus "importaciją", atsigręžkime į vietinius išteklis: ir muzikus, ir jų vedamus meninius dainos sambūrus, ir dailiojo žodžio (poezijos bei prozos) deklamuotojus ir skaitytojus, taip pat į jauniausią lietuviškąją kartą, liuanistinėje mokykloje lietuvišką dvasią semiančią.

Jėgų visur turime iki valios. Tik ranką ištieti ir juos paimti — įjungti. Juk negalime vaduoti vien šiandien, šiandieniniams tos radijo valandos klausytojais. Reikia pasirūpinti ir ateitimi.

Šį pamokslinį pasisakymą norisi palydėti grioždiku dainos "Neišėik, neišėik tu iš sodžiaus" pamėgdžiojimu:

Laisvės Varpe.

Nenutilk, nepaliauk tu skambėjęs,

Nepalik lietuvių vienų!

Be tavęs bus visiems mums nuobodu,

Be tavęs nebus lietuviškų garsų...

Kaimo Jurgis

BURLINGTON, ONT.

Išsprogdo lietuvių įmonė

A. Skrebūnas, pokarinis ateivis, ilgai dirbdamas įvairius sunkius darbus, susitapė pinigų. Norėdamas pradėti savistovų gyvenimą, susitarė su kitais savo bendradarbiais ir šiame mieste įsteigė automobilų remonto ir plovimo įmonę.

Kadangi jiems neblogo sekėsi, todėl buvo sumanę įmonę praplėsti. Bet atsirado piktadarių, kurie panorėjo jiems darbą sutrukdyti. Tam tikslui jie įmonės viduje padėjo galingą bombą, kuri sprogdusi sugadino visus įrengimus ir gerokai apgriovė įmonės vidų.

Policija, nusikaltimo aplinkybes tyrinėdama, nustatė, kad šį barbarišką darbą atliko keletas asmenų, kurių pėdsakus jau užtik, tik pačių nusikaltėlių nepavyksta surasti. Bet tikisi ir juos greitai suimti ir perduoti teismui, kuriame jų laukia didelės bausmės.

J. M-kas

NAUJI LAUREATAI

Kanados Lietuvių Akademinių sambūris Vinco Krėvės vardo literatūros premiją šiemet paskyrė rašytojui Juozui Kralikauskui už romaną "Vaisvilkas".

Premija bus įteikta lapkričio 4 d. Montrealyje.

Dirvos novelės premiją laimėjo Romualdas Spalis, gyvenantis Anglijoje. Premijos mecenatas yra Simas Kašeliūnis.

RETO IDOMUMO KNYGA

GANA TO JUNGO

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielinio atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

VYRAI IR MOTERYS, KURIE KALBATE LIETUVISKAI!

NAUJA PROGA DIRBTI NEKILNOJAMO TURTO TARPININKAVIMO SRITYJE

Mūsų organizacijoje sėkmingai dirba nevienu, mokantis kurią nors kitą kalbą. Ju metinės pajamos yra \$15.000 — \$35.000.

Mūsų pardavimo operacijos yra tarptautinės, turime daugiau nei 120 ofisų įvairiose kraštuose. Būtinai žinoti: pardavimo pagrindus ir laisvai kalbėti lietuviškai. Be to, jums reikės dažnai keliauti. Visa kita išmoksite, susipažinę su mūsų darbo metodais.

Mes esame vieša bendrovė, turime 64 metų patirtį ir milijonus investavę mūsų programai vykdyti. Mes galime pasiūlyti puikių progų rimtai galvojančioms vyrams ir moterims, kurie mėgsta dirbti ir sugeba bendrauti su žmonėmis.

Jų yra mūsų centrinėje būstinėje Newton, Cape Code ir New Hampshire. Informaciją rašykite ar telefonuokite:

LEONARD CORVIN, Vice-President
A & R ASSOCIATES, Inc.
Newton Corner, Mass.
02158
Tel.: (617) 969-3200

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

KAS NAKTELĖ — BLAIVYKLĖLĖJ...

Feljetonas

Jeigu pvyliui didžiausias baubas vilkas, tai pradedantiam girtuokliui — blaivykla. Kai jokie įtikinėjimai nepada ir šeimos galva, užuot atsipūtes po dienos darbų ant pūkinio duknų, tebe-traukia "Ramunėlė", žmona griebiasi paskutinio ginklo:

— Paskambinsiu milicijai. Tegu veža blaivyklon...

Pastarasis žodis kartais daro stebuklus, įtūžiusius liūtas paverčia romiais ežiukais. Triukšmadarys nutyla, leidžiasi nurengiamas ir užmigdomas. Jis žino, kad blaivykloje jo nepaglostys, už nakvyne paprašys tokio mokesčio, kokio net pirmos klasės viešbučio administratorius nereikalauja už istaigingą vienutę. Bet bauriau-

sia, jog apie suteiktas paslaugas blaivykla praneša darbovietei, prašo taikyti vadinamąsias visuomeninio poveikio priemones. Jų poveikis kartais būna toks stiprus, jog vienas panevėžietis kartu su žmona savą noru atvyko į blaivyklą ir paprašė, kad jos darbuotojai padėtų jam išvykti ten, kur žmonės taurelę raginami užkasti ne dešigaliu, o vaisiais.

Deja, nuolatinių blaivyklos kelių gyvenime tokių savikritiškų praragėjimo užmirkimų ne taip jau daug. Užuot pajutę norą gydytis, dauguma girtuoklių, vos uždarę blaivyklos duris, pajunta norą atsipagurioti. Tokių ilgai laukti blaivykloje nereikia. Per palyginti trumpą vos aštuonerių metų Panevėžio miesto blaivyklos istoriją Šiaulių geležinkelio apygardos Panevėžio Pakrovimo — iškrovimo aikštelės darbininkas Vladas Alenčikas išsėjęs blaivykloje net 65 kartus. Jam pelyntai priklauso apsilankymų blaivykloje rekordas. Tiesa, jį paveržti labai rimtai ketina to paties miesto gyventojai Petras, Vytautas ir Povilas Pauliukai, per tą laikotarpį nakvoję blaivykloje atitinkamai — 42, 34 ir 21 kartą.

Nors brolių Pauliukų pasiekimai paginti su V. Alenčiko rekordu kol kas kuklūs, drįstame tvirtinti, jog girtavimo estafetėje broliai Pauliukai turi visus šansus paveržti iš piliečio Alenčiko jo laurus. Pauliukų pusėje negincijami švietalai — jaunystė ir laisvos rankos. Niekur nedirbdami, šie jaunikačiai gali širdimi ir kūnu atsiduoti buteliui.

Reikalauti, kad girtuoklis būtų gydomas pagal dabar galiojančią tvarką, gali jo šeimos nariai, namų komitetai, darbovietės bei jų visuomeninės organizacijos ir t.t. Praktiškai gi, kad apsi-saugotum nuo baisiųjų teturamo tablečių, užtenka įbauginti šeimos narius, kaime, nus ir neturėti pastovios darbovietės. Taip jaunikačiai Pauliukai ir daro. Tiesa, Petras neseniai buvo pri-

vestinai įdarbintas baldų fabrike. Bet, pasisukiojęs jame vos kelias dienas, vėl grįžo dievo Bakcho tarnybon. Vytautas liaudies teismas nutarė pasiųsti vieneriems metams į profilaktoriumą. Bet Vytautas ne iškelmo spirtas: jis žino, kada gerti, o kada išnykti iš namų. Jis jaučia, kad profilaktoriuje stinga vietų, paskyros naujiems pacientams retai atsiunčiamos. Be to, jos galioja vos kelias dienas. Jeigu jų metu nesirodys namie, teismo nuosprendis liks ta kartą neįvykdytas. Todėl, nieko nepaisydamas, Vytautas jau trečias mėnuo geria toliau.

Žodžiu, nuolatinis blaivyklos klientas nebijo nieko. Nei baidos, nei kolektyvo. Jis, filosofškai kalbant, transformuojasi į viskam abejingą padarą ir tarsi plevėna anapus gėrio ir blogio. Jį pykdo nebent tai, jog blaivyklos administracija draudžia lošti kortomis ar atima svaigalus.

Tiems, kurie veltėdžiauja, kartais nebaisios net piniginės baidos. Gaudyk vėją lauke... Tad ir jaučiasi tokie piliečiai blaivykloje kaip namuose. Vien per 1971 metus 190 panevėžiečių nakvojė blaivykloje po 10 kartų.

Nenoromis imi galvoti, kad ir Vladas Alenčikas, ir Vytautas, Petras bei Povilas Pauliukai, ir Birutė Siemėnaitė (irgi ne viena dešimtį rytmečių pabudusi valdžioje lovoje), ir kiti nuolatiniai klientai kada nors galės pažymėti savo tūkstantčio ir vienos nakties blaivykloje jubiliejų, taip ir nepatyrę laimės pabuvoti gydytojų narkologų globoje.

Užkietėjęs girtuoklis blaivyklos arba priverstinio įdarbinimo kartais bijo ne daugiau, kaip žmonos graudinimų. O mes gaudiname jį vaikiškais barškučiais, užuot prislėgę visu tarybinių įstatymų svoriu, tiesiai iš blaivyklos išgabėję jį ten, kur jam seniai vieta, o iš teismo salės — ten, kur jis turi vykti pagal nuosprendį.

Todėl ir atsiranda blaivyklose nuolatinių klientų pagėdaujančių, jog čia būna vonios su šiltu vandeniu stovėtų televizoriai ir vazos su gėlių puokštėmis. Gal dar ir bufeta paprašys įrengti?

Rimantas Cemnolonskis
(Iš Tiesos, 1972. 9. 13).

Apdovanojo Kryžkalnio
monumenio kūrėjus

Pracitą kartą rašėme, kad Kryžkalnyje pastatytas didžiulis paminklas raudonajai armijai. Jo kūrėjai apdovanoti garbės raštais: skulptūrų autorius Bronius Vyšniauskas, architektūrinio sprendimo autorius Vytautas Gabriūnas, vitražų autorius Kazimieras Morkūnas, paminklo statytojai, akmen-skaldžiai ir kiti.

Mirė sol. Jonas Byra

Rugsėjo 15 d. Valkininkuose staiga mirė dainininkas Jonas Byra, gimęs 1891 m. vasario 5 d. Panemunyje. Velionis nuo 1921 m. iki 1940 m. Lietuvos operoje dainavo daug pirmaeilių partijų. Vėliau dėstė Šiaulių muzikos mokykloje, o nuo 1945 iki 1951 m. buvo tos mokyklos direktorius. Jis palaidotas Vilniuje Antakalnio kapinėse.

Rašytojas J. Grušas
Vengrijoje

Vengrijos rašytojų pakviestas, į Vengriją išvyko rašytojas Juozas Grušas. Jis ten viešės ištisą mėnesį, susitikis su vengrų rašytojais ir vertėjais, susipažins su teatrais.

Netrukus Vengrijoje išeis J. Grušo novelių rinktinę, kurią išvertė E. Bojtaras.

V. Daunoras dainuos
Prancūzijoje

Vacys Daunoras gavo Tulūzos (Prancūzijoje) operos kvietimą dainuoti Hugenotų operoje Merselio partiją keturiuose spektakliuose.

Pernai Tulūzoje tarptautiniams konkurse V. Daunoras laimėjo pirmąją premiją — Grand Prix.

Aukso medalis Lježe

Lježe (Belgijoje) buvo tarptautinis styginių kvartetų konkursas. Jame dalyvavo ir Vilniaus styginis kvartetas (Audronė Vaičiūnaitė, Petras Kuneas, Donatas Katkus ir Augustinas Vasiliauskas. Kvartetas laimėjo aukso medalį.

Antroji premija paskirta kvartetams iš Maskvos ir Rumunijos, trečioji — Suomijos ir Olandijos muzikam.

Lietuviai dailininkai Romoje

Sovietų S-gos Dailės akademija Romoje turi savo vilą. Šiuo metu joje svečiuojasi kartu su sovietų dailininkais ir du lietuviai: skulptorius N. Petrušis ir grafikė A. Skirutyte. Jie ten išbus visą mėnesį.

Mirė A. Čistiakovas

Trys dešimtys partijos ir vyriausybės aukštųjų pareigūnų Tiesos rugsėjo 22 d. laidoje pranešė, kad rugsėjo 21 d. mirė baldų ir medžio apdirbimo pramonės ministro pavaduotojas inž. Aleksejus Čistiakovas, 65 m. amžiaus.

Į Lietuvą jis buvo atsiųstas partiniam darbui 1945 metais. Čia paskiriamas Vilniaus miesto komiteto pirmuoju partijos sekretoriumi, 1950 m. ministro pirm. pavaduotoju. Paskutiniuoju laiku jis buvo baldų ir medžio apdirbimo pramonės ministro pavaduotojas. Nė kartą jis yra buvęs partijos Centro komiteto narys.

Čistiakovas buvo atkaklus komunistas ir apdovanotas įvairiais ordinais.

Du lietuviai teismo tarėjai

Sovietų S-gos Aukščiausioji taryba išrinko Aukščiausiąjį teismą, kuriame, be pirmininko, yra du jo pavaduotojai, 16 teismo narių ir 45 teismo liaudies tarėjai. Jų tarpe yra du lietuviai: Veronika Brazaitytė ir Rimgaudas - Kazimieras Stumbas.

Liaudies priešas—Stalinas

1879 m. gruodžio 21 d. — 1953 m. kovo 5 d.

(Tęsinys)

Lygiai taip pat Stalinas tvirtino, kad išlaisvintuose kraštuose jis nenori įvesti komunizmo, bet atstatyti stiprias nepriklausomas valstybes, su laisvais rinkimais, be fašistinių partijų, nors jau čia akylus stebėtojas galėjo suprasti pavojų, nes visos nekomunistinės partijos, Stalino galvoje, yra fašistinės. Jau nuo pat pirmųjų karo dienų Staliniui rūpi, už ką jis kariauja, ką jis už tai gaus po karo, koks grobis jo laukia, kokias valstybes jis galės praryti, ir jis aiškiai pasako, kad, mažiausia, turės pasilaikyti tai, ką gavo iš Hitlerio malonės prieš karą...

Tuo klausimu jis susikirto su Lenkijos Sikorskio vyriausybe, nes anglai vertė Staliną susitarti su Lenkija dėl bendros kovos prieš Hitlerį. Laikinas susitarimas leido gen. Andersui suorganizuoti Rusijoje iš Lenkijos tremtinių ir buvusių karių savanorių armiją ir išgabenti ją į Vakarų per Persiją. Bet čia paaikšėjo didelis trūkumas karininkų, kurie, lenkų žiniomis, buvo karo pradžioje išgabenti Rusijon. Kai 1943 m. balandžio mėn. paaikšėjo Katyno paslaptis, tai Sikorskio vyriausybė santykius su Stalinu nutraukė.

Skaitant Chruščiovo atsiminimus, aiškiai matyti, kad Stalinui daugiau rūpėjo savo vardas ateities istorijoje, kaip atskirų karo vadų užtarnauti pasizymėjimai. Jis juos kilnoja, maišo kaip kortas, pats pasisavina jų paruoštus planus ir diktuoja kaip savo įsakymus, visą laiką visiškaip pasitiki nieko neišmanančių čekistų generolu Mechlisu. Tarpusavės karo vadų intrigos yra tiesiog vaikiškos, kaip marš. Semiono Budenio noras įtikinti gen. Ivaną Bagramianą, kad jis vertas sušaudyti, arba bailaus gen. Goličkovo Stalingrade intrigos, kaip ir Chruščiovo stebėjimas besišnabždančių tarpusavyje Malenkovo su marš. Vasiljevskiu Stalingrade, norint atspėti, ką jie praneš apie jį Stalinui, arba paties Chruščiovo noras išsigelbėti nuo karstuvų už nepavykusią Kursko ofensyvą 1943 metais, apkalintant maršalą Timošenką. Aišku, tokie nesutarimai kaštavo daug belaisvių ir daug žuvusių, bet Rusiją galėjo aukoti milijonus žmonių, įvedant net naują metodą minų laukams išvalyti — varant per juos politinius kalinius...

Po kiekvieno naujo kariško laimėjimo Stalinas reikalauja naujų susitarimų, o įvairios konferencijos — Maskvos, Teherano, Jaltos — rodo vis didėjančią Stalino apetitą. Tuo metu Stalino ambasadorius Maiksis aiškiai nusako bolševikų politiką: "Mes esame dabar labai sėkmingi ir, juo esame sėkmingesni, tuo mažiau paisome pasaulio nuomonės".

Churchill'is buvo labai susirūpinęs pokarinės Europos ateitimi, nes tai lietė Anglijos saugumą ir ekonominius interesus, bet jam nepasisekė paveikti JAV vyriausybės, kad ji pakeistų laikyseną SSSR atžvilgiu. Jam beliko tartis su Stalinu grynai bižišku pagrindu. Kaip W. S. Churchillis rašo knygoje "Triumph and Tragedy", psl. 227, jis pasiūlė Stalinui pasidalinti įtakomis Rytų Europoje: Rumunijoje — Rusijai 90%, kitoms valstybėms 10%. Graikijoje — Anglijai 90%, Rusijai 10%, Jugoslavijoje — 50:50%, Vengrijoje 50:50%, Bulgarijoje — Rusijos įtakai 75%, kitoms 25% ir t.t. Aišku, Stalinui tai buvo nepriimtina, nes jis tikėjosi visur įsitvirtinti 100%.

Jeigu kas ir turėjo kokių nors abejonių dėl Stalino nuosirdumo bendradarbiaujant kovoje prieš bendrą priešiną, tai Stalino žiaurus pasielgimas 1944 m. spalio 15 d. Varšuvos sukilimo metu aiškiai parodė jo tikrus kėslus. 63 dienas sukilėliai laukė Sovietų Sąjungos armijos pagalbos, bet ta armija, esanti kitoje upės pusėje, nepajudėjo, jos artilerija tylėjo, lėktuvai nepasirodė, kol naciai išpiovė desperatiškus sukilėlius. Harrimanas ir gen. Deane prašė Staliną Maskvoje leisti amerikiečių lėktuvams iš bazės Ukrainoje numesti pagalbą Varšuvos sukilėliams, bet Stalinas atsakė "Niet" ir liepė amerikiečių lėktuvams išsikraustyti iš bazės Ukrainoje.

Klastos keliu Stalinas suviliojo 16 Lenkijos pagrindinio vadų, kurie per ilgą okupaciją kovojo su vokiečiais, juos areštuoja, 1945 m. gegužės 3 d. išgabena Maskvon ir teisia, nes jis nori apsisaugoti nuo gerai organizuoto pagrindinio priešo save.

Iš vokiečių atimtose srityse vykdomas pagrindinis valymas ir staliniškas arestas. Ištisos tautos nežmoniškose sąlygose iškraustomos į Sibiro siaurę: čekėnai, ingušai, kalmukai, Krymo totoriai, Volgos ir kitų vietovių vokiečiai. Rusija yra, buvo ir bus pavergtų tautų kalėjimas, kur tik ieškoma progų naujai apsumkinti tų tautų padėtį, su naikinti jų tautinę kultūrą, kalbą, papročius, išniekinti ir iškreipti jų istoriją. Toks pat, jeigu ne blogesnis, likimas laukė 6 mil. vokiečių Rytprūsioje, 3 mil. vokiečių Čekoslovakijoje, milijonų vokiečių Lenkijos užimtosiose Vokietijos srityse, taip pat Vengrijoje, Rumunijoje ir kitose šalyse, kur Stalinas diktavo savo valią.

(Bus daugiau)

PRIPAŽINO, BET
NEGALUTINAI

JAV LB švietimo taryba rengiasi išleisti naują fizinių ir politinių Lietuvos žemėlapių. Jai neaišku buvo, kokia dabar yra Rytprūsio teisinė padėtis. V. Vokietijai ratifikavus sutartį su Sovietų Sąjunga ir Lenkija. Kreiptasi į Vokietijos ambasados Washingtono švietimo-kultūros patarėją. Jis atsisakė Vokietijos vyriausybės ir gavo iš jos švietimo ir kultūros reikalų pirmojo sekretoriaus dr. Baumhofo atsakymą:

Nors Maskvos ir Varšuvos sutartimis Vokietija sutikusi respektuoti Oderio-Neisės liniją kaip Lenkijos vakarinę sieną, bet pagal Bundestago deklaraciją jos dar nelaikanti pilnai teisėta siena. Galutinės, teisėtos Vokietijos sienos galėsiančios būti nustatytos tik taikos sutartimi, ir, nors Vokietija sutikusi nereikalauti savo po Antrojo pasaulinio karo prarastų žemių grąžinimo, ji nelaikanti jas jau tapus Lenkijos ar Sovietų S-gos valstybių teritorijos dalimis.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

UŽSAKYKITE TUOJ!
GERIAUSIA DOVANA
I LIETUVĄ!

SPECIALUS RUBLIŲ
CERTIFIKATAI
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

Jums pirmoji pasakė ir jūsų giminės patvirtino. Už juos jūsų giminės gali pirkti, ką tik nori, mokėdami tik mažą dalį tikrosios kainos, nes specialus rublis vertas 4 paprastų rublių ar netgi daugiau. Tai yra tas pat, kaip turint 100 dol. krautuveje už tą sumą galima pirkti prekių \$200, \$300 ar net daugiau vertės.

Rublių sertifikatai gali būti išmokėti paprastais rubliais labai geru kursu. Pilnai garantuoti ir apdrausti.

Tik Intertrade Express Corp. jums greičiausiai patarnauja. Sertifikatai pristatomi jūsų giminėms namams maždaug per 3 savaites. Už specialųjį rublį yra imama \$2.35.

Jokių primokėjimų! Galite siųsti bet kokią sumą.

Prašykite mūsų naujo iliustruoto katalogo

UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

LABAI SVARBU!
AUTOMOBILIAI

Tik trumpą laiką
Greitai pristatoma.

ZHIGULI VAZ 2101
Kaina — \$2.214
Jei jūs ZHIGULI VAZ užsisakote iki š. m. lapkričio 30 d., tai nuo šitos kainos atimkite \$50.
MOSKVICH 412 IZH
Kaina — \$2.155
MOSKVITCH 408 IE
Kaina — \$3.033
ZAPOROZHETSAS968
Kaina — \$2.026
Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių nuotraukomis.

BUTAI
DEVĖTI DRABUŽIAI

Prašykite specialaus biuletenio! Mes turime šito biznio 23 metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų užsakytojų.

ROMANAI

Pranas Naujokaitis, PASEJAU ZALIA RUTA, 232 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, BRĖKŠMĖS NASTA, 384 psl., kaina \$6.00.

Vacys Kavaliūnas, AIDAI IR SEŠELIAI, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$5.

Birutė Kemėžaitė, SUDIEVI! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpius, 227 psl., kaina \$5.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Birutė Pukelevičiūtė, — RUGSĖJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Kazys Pliacenis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo. I tomas 200 ps., kaina \$2.00 II tomas 160 ps., kaina \$2.00

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ŽOLĖ, 254 psl. romanas, kaina \$5.00.

Tr. Tarulis, VILNIAUS RŪEAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliuda, 406 psl., kaina \$5.00.

Juozas Svaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaraviciaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESME, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Vytautas Volertas, UPE FEKA VINČIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRE, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, kaina \$4.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Koman, Maiki, koman. Pasakyk, kas čia pasidarė, kad žydai pradėjo kelti tokį lermą. Sako, teroristai juos gubija. Šaukiasi į Jungtines Tautas, lenda pas prezidentą Nixoną, reikalauja teroristus suvaldyti. Pasakyk, kas tie teroristai?

— Teroristais yra vadina mi tie, kurie vykdo terorą. Paprastai, terorą vartoja despotiškos valdžios. Taip darydavo caro valdžia Rusijoje, persekiudama ir kankindama tuos, kas reikalavo laisvės. Bet teroras gali būti ir pateisinamas, jeigu jis vartojamas kaip apsigynimo priemonė. Pavyzdžiui, Rusijos revoliucionieriai sakydavo: "Teroras prieš terorą!" Todėl kada ir patį carą bomba nušaudavo—teroras prieš terorą!

— Aš, Maiki, to dar negirdėjau.

— Turėjai girdėt, tėve, bet pamiršai, arba nesupratai, kodėl kokiam gubernatoriui arba ir pačiam carui buvo numesta bomba. Tai buvo teroras prieš terorą, tėve.

— Orait, aš suprantu, kad Rusijos caras arba jo gubernatoriai galėjo būti užsitaravę bombų; ale aš nesuprantu, už ką terorizuoti žydus, kurie gyvena savo Palestinoje ir niekam nenusikalsta?

— Ne tik tėvas negali to suprasti, daug kas nesupranta.

— O tu supranti?

— Aš, tėve, suprantu.

— Nu, tai išvirozyk, kad ir man būtų aišku.

— Aš suprantu, tėve, kad žydų sportininkai, kurie buvo nuvykę Vokietijon į sporto olimpiadą ir tenai arabų buvo užpulti, buvo niekuo nekalti. Jie nukentėjo už kitų kaltę.

— O kas tie kiti?

— Tai buvo Anglija, tėve.

— Nesuprantu, Maiki, kuo ji kalta.

— Ji kalta tuo, tėve, kad užsispyrė įkurdinti žydus Palestinoje, kurią arabai laikė savąja žeme. Ji turėjo pirmą atsiklausti arabų, ar jie sutiks Palestiną atiduoti žydams. Bet ji pasiėlgė akiplesiškai. Arabai, tėve, yra labai jautraus būdo žmonės, ir tokia grobuoniška Anglijos politika juos labai įžeidė. Negalėdami už tai atkeršyti pačiai Anglijai, jie keršija žydams — keršija ne tik Palestinoje, bet ir svetimoj valstybėj. Panašiai mūsų lietuviai jaudinasi dėl Lietuvos, kur šeiminkauja komunistinė valdžia. Mūsų keliai kelis kartus griežesni net ginklo okupantams išvartyti, bet nepavyko. Pagieža tačiau neatsileidžia. Kaikas pagieža griežia dantimis ne tik prieš komunistus rusus, bet ir prieš savo brolius, kurie atvyksta iš Lietuvos čia mums padidinti. Yra ir laikraščių, kurie rašo: Neikim jų dainų klausyti, nes tos dainos tai nuodai. Taip kaikas mūsų sveikina okupuotos Lietuvos svečius. Arabų yra dar smarkesni. Jie svečius iš okupuotos Palestinos šaudo. Rimas patriotizmas yra kilni žmogaus ypatybė. Tačiau bloga, labai bloga, kada patriotizmas aptemdo šaltą žmogaus protą ir uždega aistras. Taip yra ir su tais Palestinos teroristais, tėve.

— Bet tokius išsišokėlius mūsų Amerika visada suvaldo; ar arabams ji nieko nesako?

— Praeitais metais prezidentas Nixonas buvo pasiūlęs arabams ir žydams taikos planą. Egiptas jį atmetė, o Jordanija sutiko taikytis. Sirija Nixono sumanymą taip pat atmetė, bet Izraelis pasisakė sutinkąs. Tuo tarpu Jordanijos sostinėj Ammane susirinko 25,000 partizanų ir jų vadas paskelbė: Amerikos siūlymą mes at-

metam. Mes kariuomenei ne už karo paliaubas trims mėnesiams, bet už visišką Palestinos išlaisvinimą. Čia reikia pasakyti, kad arabai Palestiną vadina tik Palestinos vardu, bet ne Izraeliumi.

— O iš ko jie nori ją išlaisvinti?

— Jie nori išvartyti iš jos žydus, tėve. Bet ne visi arabai to reikalauja. Kaikuriuos jų valstybės norėtų taikytis. Rugpjūčio 7 d. Jordanija, Sirija, Libanas ir Egiptas oficialiai paskelbė karo paliaubas, kaip Amerika rekomendavo. Rytėjus dieną žydai pradėjo bombarduoti partizanų pozicijas Libane.

— O kur žydai gavo lėktuvų?

— Mūsų Amerika, tėve, aprūpina juos ne tik lėktuvais, bet ir kitais karo pribūklais, todėl jis ir smarkauja. Rugpjūčio 12 d. jie paskelbė, kad jų šnipai sužinoję, jog ir Jordanija remianti partizanus, tuojau pradėjo bombarduoti ir Jordanijos armijos pozicijas.

— Džiusta minut, Maiki. Tu sakai, kad mūsų Amerika duoda žydams ginklų. Kąžin, ar tas teisybė, Maiki? Man nesinori tikėt...

— Aš, tėve, ne iš savo piršto tokias žinias imu. Apie tai rašo 1971 m. "New York Times Encyclopedic Almanac". Jo 24-tame puslapy pasakyta taip: "Nixon valdžia pirmą kartą viešai prisipažino, kad per karo paliaubas Amerika siuntė žydams ginklų." Ar tėvas vis dar netiki?

— Nu, tiek to, Maiki: sakyk, ką daugiau žinai.

— Galiu dar pasakyti, kad rugsėjo 3 d. Amerika dar sykį pakvietė arabus ir žydus pradėti taikos derybas. Bet žydai atsakė neisą į jokias derybas, kol iš Egipto nebūsią pašalinti visi rusų suvežti ginklai. Bet jie nepasiūle pašalinti jiems suvežtus Amerikos ginklus. Žydai gudrūs, tėve. Anglai, kurie gerai pažįsta pasaulį ir visokias tautas, sako, jog žydų tik armėnas apgaus.

— Nu, tai pasakyk, kada gali pasibaigti dabartinės jų piovynės su arabais?

— Man rodos, tėve, kad jie patys negalės susitaikyti. Juos turės sutaikyti kiti:

— O kurie iš jų senesni: arabai ar žydai?

— Žydų valstybė atsirado seniau, tėve. Apie 1000 metų dar prieš Kristų Jeruzalės mieste susidarė hebrajų karalystė su Dovydu karalium. Paskui juos valdė savo išmintimi išgarsėjęs karalius Salomonas. Jam mirus, hebrajai pradėjo tarp savęs peštis, ir jų tauta skilo į dvi dalis. Viena jų priėmė Judėjos vardą, o kita pasiliko Izraeliumi. Asirai su babilonais sunaikino abidvi. Vėliau Palestiną užkariavo graikai, o po jų — romėnai. Septintame šimtmetyje jie atiteko arabams. Per pirmąjį pasaulinį karą Palestiną paėmė savo kontrolėn anglai. Galų gale 1947 metais Jungtinės Tautos padalijo ją į dvi dalis: Palestinos arabų valstybę ir Izraelį. Taip atgimė senoji žydų tėvynė. Bet laimės ir ramybės niekas ant nei žydai nei arabai.

— Kaip atrodo, Maiki, tai nuo to laiko neturi ramybės svieto neturi. Žydai nelaimingi atkūrė savo tėvynę, o lietuviai nelaimingi, kad savosios neteko. Ir žinok tu, žmogau, kas reikėtų daryti, ar rožančių sukalbėti, ar pasigirti?

KITIEMS PATARĖ, BET AR PATS VYKDYS?

Popiežius Paulius VI prieš kurį laiką patarė eiti poilsio 75 metų sulaukusiems vyskupams. Praeitą savaitę ir popiežiui sukako 75 metai amžiaus, bet nėra ženklų, kad jis rengtųsi pasitraukti.

Popiežių istorijoje nedaug tėra tokių, kurie pasitraukė, o ir pasitraukusieji buvo priversti tai padaryti.

Tik vienas popiežius yra pasitraukęs savo noru. Tai benediktinių ordino įsteigėjas Benediktas V, vėliau paskelbtas šventuoju.

Jis buvo jau 80 m. amžiaus, kai prikalbino būti popiežium. Tai įvyko 1294 metais. Po pusės metų jis pasitraukė, nepakęsdamas politinių intrigų, supusių popiežiaus sostą.

Jo įpėdinis Bonifacas VIII bijodamas, kad laisvas Benediktas gali paskatinti bažnyčios skilimą, jį iki mirties laikė nelaisvėje. Jis mirė 1296 metais, o 1313 metais buvo paskelbtas šventuoju.

PATARIAMA ĮSIGYTI
K. Barėno
Atsitiktiniai susitikimai,
216 psl., kaina minkšais viršeliais \$2.50.

Sustiprinus kovą, abrango narkotikai

Paskutinėm dienom pabrango heroinas, kokainas ir kiti narkotikai. Sakoma, kad tai įvyko dėl sustiprintos tarptautinės kovos prieš narkotikus.

Sen. Spong iš Virginijos ragina kongresą heroino platinantįms įvesti mirties bausmę.

VOKIETIJOS RINKIMAI BUS LAPKRIČIO 19 D.

Po 1969 m. rinkimų Vakarų Vokietijos sudarytoji socialdemokratų ir laisvųjų demokratų vyriausybė parlamente teturėjo 3 balsų daugumą, bet, keliems atstovams perėjus į opoziciją, nuostojo ir tos daugumos. O be jos vyriausybė negali normaliai veikti.

Kancelis Willis Brandtas apsisprendė greičiau skelbti naujus rinkimus.

Rugsėjo 23 d. vyriausybė buvo pareikštas nepasitikėjimas 248 balsais prieš 238 ir tuo būdu buvo pagrindas skelbti naujus parlamento rinkimus. Prezidentas juos paskelbė lapkričio 19 d.

Kancelis W. Brandtas yra tikras, kad socialdemokratai gaus daugumą atstovų.

Paaikškinimas visuomenei apie

PODAROGIFTS, INC.

Mes esame VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri yra išskirtinai įgaliota VNESPOSYLTORG priimti ir siųsti DOVANŲ užsakymus giminėms Lietuvoje ir S.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri siūnia DOVANŲ užsakymus į VNESPOSYLTARGą be jokių tarpininkų, bankų etc.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri priima užsakymus PREFERENTIAL ROUBLE CERTIFICATES — SPECIALIOS PIRMENYBES RUBLIŲ PAZYMĖJIMAMS ir pristato šiuos užsakymus tiesioginiai per VNESPOSYLTORGą, aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESPOSYLTORG krautuose ir prekių sandėliuose daugelyje didelių miestų Lietuvoje ir S.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje VNESPOSYLTORG autorizuota priimti užsakymus BUTAMS.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri gauna VNESPOSYLTORG paskyrimą AUTOMOBILIŲ specialiomis dolerių kainomis.

Šiuo metu mes turime keletą automobilių, parduodamų tučtuojau. Tai yra šie modeliai:

ZHIGULI - VAZ 2101 — \$3214.00, MOSKVICH 412 IZH — \$3155.00, MOSKVICH 408 IE — \$3033.00, ZAPOROZHETS - ZAZ 968 — \$2026.00, — jeigu jau nebus buvę anksčiau parduoti.

Kas pirmas ateina — tam pirmam patarnaujama!

Klientų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

PACAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
488 Madison Ave., Floor 21st,

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE (tarp 28 ir 27 g-vės)
NEW YORK, N. Y. 10001
Tel. (212) — 685-4537

Būkite tikri, kad paduodate savo užsakymus tikrai autorizuotai firmai.

PASKUBĖKITE MUMS DUOTI SAVO DOVANŲ
UŽSAKYMUS KALÉDOMS — DABAR!

JAU SPAUSDINAMAS

"KELEIVIO" 1973 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1973 metų kalendorius. Nesivėliakite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Jaunystės atsiminimai

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžymaus advokato, Seimo nario, ministro Vlodo Poželos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00. Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutinę gera progą įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešių karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija

Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo draudžiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža teturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurta teroro sistemą, jų tardymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO
prenumerata-gera
dovana

Vietinės žinios

Jaunimo ženkle

Sie metai skirti mūsų jaunimui. Ne tik įvykusių Jaunimo kongresu, bet taip pat visomis kitomis priemonėmis kreipiamas lygiai jaunimo, kaip ir senimo dėmesys į įvairias mūsų jaunimo problemas. Tai visų metų uždavinys, kurio tinkamas sprendimas pareis nuo to, kiek visa visuomenė parodys nuosirdaus susirūpinimo jaunimu.

Todėl rengiamas spalio 8 dieną So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salės trečiame aukšte lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo vakaras vyks taip pat jaunimo ženkle. Jame meninę programą atliks jaunimo atstovai **sol. Birutė Dabšienė (sopranas) ir sol. Rimtautas Dabšys (bosas)**, šokiams gros Worcesterio lietuvių jaunimo orkestras, žymią dalį įvairių darbų parengime atliks taip pat jaunimas. Taigi, visas vakaras bus lyg mūsų jaunimo lietuviškumo ir talentų demonstracija.

Vakaras vyks tokia tvarka:

1) Nuo 2 val. iki 4 val. po pietų — susipažinimas ir laisvi pasnėkesiai, veikiant lietuviškų valgių bufetui ir įvairių gėrimų barui, kurio patarnautojai bus jaunimo atstovai.

2) Punktualiai 4 val. — meninė programa, atliekama minėtų solistų, akomponuojant komp. Julijui Gaideiui.

3) Nuo 6 val. vakaro ligi vėlyvos nakties — šokiai, grojant Worcesterio lietuvių jaunimo orkestrui, populiariai žinomam RM Trio vardui.

4) Lygiai 9 val. vakaro — vajuos pagal specialias aukų pakvitavimo korteles dovanų paskirstymas traukimo keliu.

Lietuvių Bendruomenės iniciatyva šaukiamuose kasmet lietuvių spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavimuose prieš keletą metų buvo nutarta kiekvienais metais rudenį skelbti LIETUVIŲ RADIO DIENĄ, kurios tikslas — išryškinti lietuvių radijo tarnybos atliekamą uždavinį ir įtraukti visuomenę į jos išlaikymą. Rengiamas vakaras yra pirmas tos rūšies renginys, organizuojamas nedarbo dienos išvakarėse, kad visi galėtų dalyvauti.

Isijungdamas į šį vakarą, kuris dėmesį mūsų jaunimui ir parems lietuvių radijo tarnybą.

Koresp.

Svarbu krepšininkams

Bostono lietuvių krepšininkams (tik vyrams ir jaunims) treniruočių reikalavimai išrūpintos žiemos sezonui patalpos — salės:

1. Boston Technical High School, Warren St., Roxbury — antradienio ir penktadienio vakarais nuo 7:30 iki 9:30 val. vak.;

2. Boston Trade High School, Huntington Ave. — šeštadieniais nuo 12:00 iki 3:00 val. popiet.

Visi suinteresuoti prašomi kreiptis į L. Gineitį, telefonas: 436-4629.

Kalbėjo dr. K. Jurgėla, dainavo Hartfordo choras

LB Bostono apylinkės valdyba rugsėjo 24 d. surengė Tautos šventės minėjimą, kuriam vadovavo pirm. Antanas Matjoška.

Kalbėti buvo pakviestas iš Washingtono istorikas dr. Kostas Jurgėla, kuris savo kalboje ryškino Vytauto Didžiojo asmenį ir teigė, kad mes turėtume jį vadinti karaliumi, nes jam tas titulas buvo pripažintas, o kad priešai sutrukdė jo vainikavimą, tas nereiškia, kad panaikintas karaliaus titulas pripažinimo faktas.

Meninę programos dalį atliko Hartfordo mišrus choras, kuriam vadovauja Jurgis Petkaitis. Choras tik 19 asmenų, dauguma jau gerokai pagyvenę, bet dainuoja darniai, miela klausytis. Ypač malonu, kad beveik nėra viena jų daina dar nebuvusi girdėta. Kaikuriuos jų sukurtos dabar Lietuvoje gyvenančių muzikų. Verta pažymėti, kad choro solistas, dainuojant K. Kaveckio "Susitikti tave norėčiau", buvo vet. dr. Izidorius Alis. Gražiai pranešinėjo Zita Dapkevičienė.

Choro dirigentui buvo įteikta dr. K. Jurgėlos knyga "Lietuvos sukilimas 1862-1864 metais".

Su šia knyga minėjimo pradžioje susirinkusius gražiai supažindino istorikė Skirma Makaitytė-Kondratienė.

Laisvės Varpo vajuos

Šiuo metu vykdomas lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo dvigubas vajuos, kurio metu visa visuomenė raginama: 1) mokėti klausytojų įnašus (\$10.00 kalendoriniams metams), 2) aukoti ar prisidėti prie aukų rinkimo pagal specialius aukų lapelius, kurių išsiųsta apie 1,000 asmenų (juos galima gauti taip pat pas programos atstovus: So. Bostone pas A. Andriulionį ir J. Bakšį, o Worcesterio pas Vl. Gedmintą ir Alf. Kauševičių).

Klausytojo įnašus iki šiol moka daugiausia tie, kurie kasmet juos moka. Naujų klausytojų įnašų dar nedaug tegauta. O pilnam programos išlaikymui šiemet jų reikėtų bent 500. Iki to skaičiaus dar labai toli, tad vajuos bus vykdomas iki Naujų Metų.

Į aukų vaju po \$1.00 daugiausia atsiliepia taip pat nuolatiniai programos rėmėjai, kurie sudaro programos išlaikymo pagrindą. Tai toji lietuvių visuomenės dalis, kuri susirūpinusi gyvosios lietuviybės išlaikymu. Radijo tarnybą ji laiko viena iš efektyvių priemonių tam tikslui.

Aukotojams po \$1.00 skiriamos trys dovanos, kurios bus paskirstytos traukimo keliu spalio 8 d. vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Tos dovanos — tai \$50.00 gryniais pinigais, St. Norkūno iš Lowellio paaugotąs geras šveicariškas laikrodinis ir J. Bakšio paaugotąs radijo priimtuvą su laikrodžiu.

Kas surinks programos reikalams pagal minėtus specialius \$1.00 aukos lapelius \$50.00 ar daugiau, tas bus atžymėtas programos vakarė spalio 8 d.

Įėjimas į lietuvių radijo valandas Laisvės Varpo vakarą spalio 8 d. yra ne pagal tuos \$1.00 aukos pakvitavimus, bet pagal atskirą auką, kurios bus prašoma prie įėjimo. Tai reikalinga padengti to vakaro išlaidoms, kaip salės nuoma, programos atlikėjų kelionė ir honoraras, orkestras šokiams ir kt.

Koresp.

Daktarai Jasičiai apleidžia ligoninę

Dr. Domas Jasaitis ir jo sūnus dr. Sasys Jasaitis šią savaitę apleidžia Carney ligoninę, kurioje jiems teko ilgą laiką pagulėti abiem ligos pakirstiems.

Linkime kuo greičiau visiškai pasveikti.

Jie vyksta į inžinierių suvažiavimą

Spalio 7-9 dienomis Washingtono bus Vienuoliktasis Amerikos ir Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimas. Iš Bostono į jį vyksta inžinieriai Antanaitis, J. Čerėška, V. Eikinas, K. Daugėla, B. Galinis, dr. J. Gimbutas, V. Izbičkas, J. Mikalauskas, E. Monomaitis, C. Mickūnas, J. Rasy, D. Šatas, Br. Veitas, R. Veitas. Dauguma jų vyksta su žmonomis.

D. Šatas vadovaus temos "PLIAS organizacijos esmė, kryptis ir vaidmuo lietuvių profesionalo gyvenime" svarstyboms, kuriose dalyvaus ir dr. J. Gimbutas.

Piketavo "Beriozką"

Spalio 1 d. Symphony Hall salėje buvo Sovietų Sąjungos šokių ir dainų sambūrio "Beriozka" du spektakliai. Juos piketavo lietuviai ir ukrainiečiai, nešdami plakatus su atitinkamais užrašais ir dalino informacinius lapelius.

South Boston Savings Bank plečiasi

Praeitą savaitę šis bankas atidarė skyrių Dorchesterio (740 Gallivan Blvd.) gražioje ir patogioje patalpoje. Kol atidarymo šventė baigsis, atidarydami naują bent \$100 skaitą ar tokia suma papildantieji savo seną skaitą gauna elektra šildomą antklodę ir gali dalyvauti vertingų dovanų laimėjime.

So. Boston Savings banko direktorius yra geras lietuvių bičiulis Alfred W. Archibald.

KALENDORIUS PARENGIMŲ

Lapkričio 5 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II aukšto salėje Sandaros

IEŠKOMI

Ramus, taikus, pagyvenęs našlys ieško ramios vietos prie namų ar šiaip pagyvenusių moters, kur galėtų praleisti rudens mėnesius.

Sūlymus siūsti Keleivio adresu, pažymint ant voko "Našliui".

(3/39)

ONE WEEK SPECIAL TOURS TO

HELSINKI and LENINGRAD

"THE HERMITAGE"

Tour price including air fare

\$ 478.00

3 days in Helsinki

4 days in Leningrad by train from Helsinki

Departure dates:

November 10, 24

December 8

January 5, 12, 19

February 2, 16

March 2, 23

Independent and group tours to Lithuania and other Baltic States

For information contact:

FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.

Tel. (617) 482-4952.

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street

Wollaston, Mass. 02170

Tel. 472-2086

Apšildymų įrengimai ir aptarnavimas

Virintuvai - Aliejaus degikliai - Vandens šildytuvai

Automatinis aliejaus pristatymas

Išsivienijimas pagal grindis — mūsų specialybė

25 metus aptarnauja

Dorchester, South Boston, Pietų pajūrį

Motery klubo našlių balius.

Lapkričio 19 d. So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas, kurį rengia ramovėnai.

BROCKTON, MASS.

Pobūvis Balfo naudai

Brocktono Balfo 72 skyrius rengia rudens pobūvį spalio 14 d., šeštadienį, 6:30 val. vakare Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass.

Pobūvyje bus skanių valgių vakarienė su išgerimais, bus ir vertingų laimikių traukimas. Šokiams gros gerą kapelą.

Įėjimo auksa 4 doleriai. Maloniai kviečiame visus narius su giminėmis, draugais ir kaimynais, o taip pat mieliai laukiami ir gretimų kolonijų lietuviai.

M. K.

PUIKI PROGA

PACKAGE EXPRESS, Inc.

agentūra, 261 Athens St., South Boston, Mass., siūnia visų rūšių siuntinius: žmonių pačių atsiųstus ir vietoje sudarytus; taip pat galima pasiūlyti savo artimiesiems automobilius, šaldytuvus, televiziją ir kt.

Išstaiga atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Išstaigos vedėja —

P. Jozaitytė

Respublikonų klubo buvo įdomių kalbų ir svečių

Bostono Lietuvių Respublikonų klubas praeitą šeštadienį So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje buvo surengęs pobūvį, į kurį atsilankė nemaža lietuvių ir amerikiečių, svečių. Apie tai plačiau parašysime kitą kartą.

Ieško

Paieškomi Juozas ir Robertas Diliai, iki 1936 metų gyvenę Bostone.

Jų tėvas Stasys, Jurgio sūnus, Dilius yra kilęs iš Sirvintų valsčiaus, Bajorų kaimo, išvykęs iš Lietuvos 1910 metais.

Jie patys arba kas apie juos ką nors žinotų, malonė kate pranešti Mary Kučauskas (Kučauskienei), — 251 Buckingham Rd., Rocky River, Ohio 44116, arba Keleiviams.

Už bet kokias suteiktas apie juos žinias iš anksto nuosirdžiai dėkojame.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Narij Anglijoje stoties WLYN, 1360 kilociklu ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmdieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienos. Perduodama: Vėliausio pasaulinių žinių santrauka, komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gauna mas ir Keleivius.

Žiemos ekskursija į Lietuvą

Kaina tik 619.00 dol.

Išvyksta iš Bostono ir New Yorko

1972 m. gruodžio 21 dieną

KĄ VEIKSITE LIETUVOJE ŽIEMĄ?

Praleisite Kalėdų šventės ir sutiksime Naujuosius 1973 Metus. Tuo laiku Lietuvoje veikia pilno sąstato opera, baletas, dramų teatras, vyksta koncertai.

Kas mėgsta gamtą — galima slidėmis ar rogutėmis pakeičiuti po miškus, ir dar daug laiko lieka su savaisiais pabuvoti.

GRUPEJE DALYVIŲ SKAIČIUS REIKIOTAS — NESIVELŲOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. dienos.

Savininkė. Aldona Adomoniene

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUANIA, 187 psl., kaina \$3.00.

Knygą parašė Jokūbas J. Stukas. Ji tinka skaitantiems angliskai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeimi ir dabartimi.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laisvų skyrių, kuriame laukia abipusis pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų šios laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų. Visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS ieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

MOTERŲ SKYRIUS

JUOZAS PAUKSTELIS

AŽUOLAS

(Iš atsiminimų)

(Tęsinys)

Vaikščioja toks žilas, barzdotos, rankas už nugaros susidėjęs. Dabar jis man atrodė dar tvirtesnis negu pirmą kart. Pečiai, krūtinė... Ir galva didesnė; barzda šiurkšti, pasiūsaususi.

— Jaunimui dėmesio daugiausia turi būti skiriama. Vyresnėjai kartai nuėinant, tautos gyvenimą tvarkyti paims jaunoji karta. Kaip ji bus tai veiklai parengta, tokia bus ir tautos ateitis — kirto kaip kirviu.

— Lietuviai, nors ilgus amžius nelaisvę gyvenę, baudžiavas ėję, bet dvasia išlikę sveiki ir stiprūs. Ponų jungas neįveikęs jų sugniuždyti. O apšvietus juos, sudarius tokias gyvenimo sąlygas, kokios žmogui reikalingos, jie bematant parodysią, ką gali...

— Dabar, atsikratę nelaisvės, — prisimenu, kalbėjo, — turime greičiau išbirti ir iš tamsybių nelaisvės. Turime išvaikyti iš gyvenimo visus prietarus, kurie kaip dūmai graužė mus per amžius ir tebegraužia!

Tuos žodžius jis vėl pabrėžė, kaip kirviu nukirto ir net paraudo. Tik vaikščiodamas ir vėl tuoj ramiai kalbėjo.

— Literatūra, kaip ir kiti menai, esanti kūrybinės žmogaus dvasios balsas. Jaunuose metuose reikia itin atsidėjus klausyti, nes klausantis esą daug ką gera, gražaus ir naudingo gali pamylėti. Bet visada reikia atsiminti, kad be tikros literatūros leidžiama daug šlamšto, kuris žadina nesveikus instinktus, dąka moralę. Reikia skaityti tik geras knygas arba pačias geriausias, norint išmokti giliau žvelgti į gyvenimą. Rymiečiai sakydavę: "Non scholae, sed vitae discimus. (Ne mokyklai, bet gyvenimui mokomės)."

— Iš šiaudinės pastogės išėjęs mūsų jaunimas turįs gerai tą žinoti. Mūsų tėvų gyvenimas nebuvo rožėmis klotas. Norint, kad gyvenimas būtų lengvesnis, padoresnis, reikia nuo pat jaunystės prie jo rengtis. Reikia mokytis, daug dirbti, visada žinoti, kad kepti karveliai niekam patys į burną neskrenda...

Kitą dieną į pamokas atėjo labai gerai nusiteikęs, tiesiog linksmas.

Kai mokytojas linksmas, tada ir mokiniai iškart praklinsmėja, mergaitės šypsosi.

— Kalbėdamas apie literatūrą, kokios griežtos programos aš nesilaikysiu, — pradėjo gyvai (klasėje į žurnalą pamokos jis niekad neatžymėdavo — matyt, tai padarydavo mokytojų kambaryje). Tinkamos programos dar ir neturime...

— Aš laikysiuos savo metodo — imsiu literatūrą ir jos kūrėjus, kurie, mano nuomone, ką nors naujo, pažangaus, naudingo davė Lietuvos gyvenimui. Lygiai paliesiu reikšmingesnius kalbamos epochos reiškinius, jos dvasią. O po nereikšmingas smulkmenas kapstytis nėra prasmės...

— Gal mums tai jau esą žinoma, kad lietuvių rašlia va prasidėjusi Martynui Mažvydui išleidus "Catechismus: prasti szadei". Esą intin įsidėmėtina, kad tą svarbų žingsnį padarė ne katalikų kunigas, o protestantų pastorius. Nors nuo katalikybės įvedimo Lietuvoje buvo praėję daugiau kaip pusantro šimto metų, bet per tą laiką neatsiradė nė vieno kunigo, kuris būtų pabandęs katalikiškas tiesas Lietuvoj skelbti lietuviškai. Viena, kad kunigai buvę lenkai, kurių apsikrikštijęs Jogaila su Jadvyga buvo prisiėję. O antra — to meto kunigams mažai tai rūpėjo. Jiems rūpėjo didesnės beneficijos, dvaras iš karaliaus iškaulyti, aukštus titulus pirkti iš lenkystę Lietuvoje skleist. Tais laikais ne tik kunigai, vyskupai, bet ir popiežiai didelius pinigus klodavę tiems, kurie juos į tą aukštą sostą pasodindavę. Paskui iš žmonių keleriopai atsiplėsdavę indulgencijas — nuodėmių atleidimą tikintiesiems pardavinėdami. Todėl žodžiu katalikizmas Lietuvoje ir pasipiršęs šios tamsos suktybėms, paskelbdamas savo devyniasdešimtiesių, tuo nusiskundamas nuo popiežiaus ir patraukdamas prie savęs gerą pusę katalikiškos Europos. Liuterio mokslas arba protestantizmas buvęs pažangesnis už pašlijusią katalikybę. Todėl esą gaila, kad karalius Zigmantas Augustas leido vyskupui Protasevičiui kviesti į Lietuvą jėzuitus ir ne tik žodžiu, bet ir kumščiu kovoti su protestan-

Robertas Keturakis

SPALIS

Laukų platybė rudeniu pakvipo —
Isartu pūdymu ir rugio daigeliu.
Purta tešla ragašio, kylančia ir lipančia
Iš ažuolinių kubilų gilių.

O vėjas įžūlus lapus nuskins,
O vėjas lapų čiuzesiu primins,
Kad rengias klevas varinių įvarku,
Kad kloja dovanas naktis trumputei dienai —
Sušalusias rases — stambius karoliukus.

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikiama pažymėti, kad esate Keleivis skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Sveikauskas, Attorney at Law,
1860 Centre Street
W. Roxbury, Mass. 02132

Klausimas

Šių metų balandžio mėnesį mūsų berniukas, 16 metų, susipešė su kitais vaikais. Jis nebuvo kaltas: trys jį užpuolė, nes pavydė, kad gerai mokosi. Mūsų vaikas nieko nemušė. Jis tik gynėsi, kiek įmanydamas. Mūsų vaikui buvo išmuštas dantis, sulaužyta nosis.

Policija nuvežė visus į nuovadą, o paskui, mums pasiskundus, padavė tuos chuliganus į teismą. Buvo teismas birželio mėnesį. Du buvo nuteisti, mūsų vaikas visai nebuvo teisias, jam tik reikėjo liudyti.

Tie chuliganai, nors ir buvo nuteisti, bet į kalėjimą nebuvo pasodinti. Jie buvo paleisti "ant probation".

Mums buvo labai skaudu, kad mūsų vaikas taip sunkiai nukentėjo, o tie nebuvo nei į kalėjimą pasodinti. Bet ką tu padarysi.

Prieš porą savaitių pas

mus viešėjo giminės iš Michigano valstijos. Jų žentas yra advokatas, nors ir ne lietuvis. Kai mes jiems pasakojome savo skriaudą, jie mums pasakė, kad mes galėjome gerai pinigų gauti iš tų chuliganų tėvų. Vienas iš tėvų turi gerą prekybą, o kitas — gerą valdišką tarnybą. Būtų gerai bent kiek gauti, nes vaikas tikrai buvo nuskriaustas.

Bet sakome, gal dabar jau pervėlu, juk teismas jau pasibaigė.

Ar galima dabar teismą iš naujo pradėti?

Tėvai
N.Y.

Atsakymas

Tokiu atveju, kaip Tamsos aprašė, ieškinyje yra atskira byla. Kriminalinis reikalas su civiline byla nėra susijęs, nors faktas, kad "kaltininkai" buvo pripažinti kaltais, gali padėti ieškui civilinę bylą laimėti.

ais. Jei būtų neleidęs, Lietuvą dabar matytume gerokai pažangesnę. O be to ir lenkų kalba per bažnyčią ir dvarus nebūtų taip išsigalėjusi. Kaip Mažvydas, taip ir kiti protestantų pastoriai lietuvių savo tikėjimą skleidė lietuviškai. Pavyzdžiui, protestantų lizde Kėdainiuose, kurį didžponiai Radvilos buvo susukę, taip pat spausdinta liaudžiai skirtos lietuviškos knygos. Galop daugiau nei pusė šimto metų praėjus, ne tik į liaudį, bet ir į bajorus prabilęs katalikų kunigas Mikalojus Daukša. Tai buvęs žmogus aukštos doros ir didelių siekių. Na, ir drąsumo jam netrūkę.

— Argi girdėta, — atsimenu, karštai akcentavo Šliūnas, — kad anuo metu drįstų kas lenkų raugo prisigėrusiems, jų kalbą pasisavinsiuoms didžponiams ir bajorams taip atsakiai žerti teisybę į akis: "Kur yra pasaulyje taua taip apsilėidusi ir sumenkusi, kuri drįstų išsižadėti savo žemės, papročių ir kalbos?.. Mūsų lietuvių tauta, besinokyma lenkų kalbos, apleido ir paniekino savo gimtąją kalbą..."

"Ne žemės derlumu, ne parėdų įvairumu, ne pilių, virtovių stiprumu gyvuoja tauta, bet užlaikymu ir vartojimu savos kalbos, kuri didina ir užlaiko santaiką ir brolišką meilę. Gimtoji kalba yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškos tėvas ir valstybės sargas. Sunaikinęs kalbą, sunaikinsi santaiką ir visokią dorą. Sunaikinsi gimtąją kalbą, užgesinsi saulę ant dangaus, sunaikinsi pasaulio tvarką, atimsi gyvybę ir garbę..."

(Bus daugiau)

10-toji ir paskutinė 1972 metų EKSURSIJA Į LIETUVĄ!

1972 metais WALTER RASK-RASČIAUSKAS nuvežė net 9 ekskursijas į Lietuvą. Visos buvo pilnos. Kalėdų ir Naujųjų Metų laikų ruošiamas dar viena kelionė. Norintieji praleisti metų šventes su artimaisiais Lietuvoje, skubėkite registruotis — yra tik kelios laisvos vietos. Patogi data studentams, mokytojams, profesoriams.

1 Š V Y K S T A — GRUODŽIO MĖN. 21 DIENA,
G R I Ž T A — SAUSIO MĖN. 4 DIENA (14 dienų).
11 DIENŲ PRALEIDŽIA LIETUVOJE.

KAINA: NUO NEW YORKO — \$660.00
NUO CHICAGO — \$760.00

Taip pat paruošiamas kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Dabar pats laikas pradėti rūpintis iškvičimui 1973 metų vasarai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

Kriminalinėje byloje dalyvauja tik pati valdžia ir kaltininkas. Civilinė byla yra iškeliama nukentėjusiojo prieš "kaltininką" tuo tikslu, kad nukentėjusiam būtų atlyginta už piniginius ir kitokius nuostolius.

Tamstos dar turite užtenkamai laiko civilinei bylai iškelti. Tačiau vienu klausimu Tamstos buvute neteislingai painformuoti. "Kaltininku" tėvai nėra atsakingi už savo vaikų "darbus" — teisiniai vadinamus "torts". Tik tie, kurie sumušė vaiką, yra ir kriminaliniai ir civiliniai atsakingi už savo veiksmus. Tėvai už tuos veiksmus neatsako.

Tėvai pardevė

Tėvai pardavė

vaiką

Taip buvo ne kur nors Afrikoje, bet Alabamos valstijoje. Jauni 23 metų tėvai, pavarde Fire, išmainė savo vaiką į seną automobilį.

Motina sumita, o tėvas dar ieškomas.

DĖL KEPURĖS GAVO 2 MĖNESIUS KALĖTI

Turkas Oruc nubaustas du mėnesius kalėti už neleistinos kepurės dėvėjimą.

Mat, Turkijoje yra net specialūs kepurės įstatymai, kuris draudžia kaikiurių rūšių kepurų dėvėjimą.

Minėtas turkas tvirtino, kad jo kepurė buvusi paprasta, o policija tvirtino, kad ji primenanti musulmonų galvos apdangalą, kuris yra draudžiamas. Ta kepurė buvo pasiūta iš sosting aukšties pareigūnams patikrinti. Jie patvirtino policijos nuomonę, ir Oruc buvo nubaustas.

1923 m. Turkijoje buvo panaikinta monarchija. Pirmuoju prezidentu buvo išrinktas Kemal Ataturk. Jis prezidentavo iki mirties 1938 metais.

Ataturkas įvykdė giliai visą tautą palietusias reformas, išlaisvino ją iš ilgai slėgusių atgavimų, sueuropino kraštą. Jis panaikino daugelį tautų, įvedė lotynų alfabeta, atsikyrė bažnyčią nuo valstybės, įvedė 7 dienų savaitę, dešimtainę matų ir svorio sistemą, uždraudė ir daug atsilikimo papročių.

Tarp kitko, buvo uždraustas dėvėti ir senoviškas kepurės — fesos, turbanus, musulmonų įprastus galvos

apdangalus. Tokie apdangalai tampriai glaudėsi prie galvos, neturėjo matiko, ar brylių, todėl musulmonui netrukdydė meldžiantis paliešti kaktą grindis. (Musulmonai kaip ir žydai savo šventyklose kepurę nenusiima).

Apsukrieji turkai melsdamiesi kepurės matiką atsukdavo į užpakalį, ir tada galėjo kaktą paliešti grindis.

Ar skaitytos?

LIETUVIŲ LITERATūra SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaiciulaitis apie poeziją. K. Keblys apie romaną. R. Šilbajoris apie novelę. S. Santvaras apie dramaturgiją. V. Kulbokas apie kritiką. J. Girmius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas. C. Gricevičsaraša. Kaina \$10.

Melagingas Mikasės laikas, parašė Jurgis Jasinskas, 69 psl., kaina \$1.50.

Brėkšmės našta, romanas, parašė Jurgis Gliuda, 384 psl., kaina \$6.00.

Vaišvilkas, romanas, parašė Juozas Kralikauskas, 234 psl., kaina \$4.50.

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Janušio atsiminkaro laikų Europoje, 127 nimai iš Antrojo pasaulinio psl., kaina \$2.00.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl. gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10 ninkštais — \$8.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Didieji dabarties klausimai, parašė Antanas Maceina, 325 psl., kaina \$6.00.

Elegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Ksavaras Kaunas, 52 psl., kaina \$1.00.

Versmės ir verpetai, aki mirku - straipsnių rinkinys praities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

Aišvydo pasakos, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina \$3.00.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Kostas Raskauskas, 178 psl., kaina \$2.

Septintoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 24 autoriai, 464 psl., kaina kietais viršeliais \$5.00, minkštai — \$4.50.

Milfordo gatvės elegijos, didelį susidomėjimą sukėles poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštai viršeliais \$2.55, kietais viršeliais — \$3.75.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antroji knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina \$7.00.

Kvartetas, 4 dramų, autorius Kostas Ostrauskas, 170 psl., kaina \$5.00.

Draugas don Camillo, idomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaiciulio aysaka, 104 psl., kaina minkštai viršeliais \$2.50, kietais \$3.00.

Ką tik gavome

Mykolas Krupavičiaus atsiminimai, 364 psl., kaina — \$10.00.

Amžinas lietuvis, romanas, parašė Vytautas Alantas, 412 psl., kaina minkštai viršeliais \$4.50, kietais — \$5.00.

Milžinų rungtynės, Mykolas Vaitkaus atsiminimų VIII tomas, 203 psl., kaina — minkštai viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Gana to jungo, Kipro Bielino atsiminimų III-sis tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požėla, 335 psl., įrišta, kaina \$4.00.

We will conquer the world by Liudas Dovydenas, 219 psl., kaina \$5.00.

12 knygų už \$2

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zaligirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Soci'izmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct. Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kausio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, ju kaina \$5.60, bet visos kartu paroduodamos už \$2.